

Received: Jul 30, 2020

Revised: Oct 12, 2020

Accepted: Oct 20, 2020

การลดการแกว่งแบบแอกทีฟของอินเวอร์เตอร์แบบแหล่งจ่ายแรงดันที่มีตัวกรองแบบแอลซีแอล เพื่อเชื่อมต่อกับกริดสามเฟสของการไฟฟ้า

ACTIVE DAMPING OF LCL-FILTERED VOLTAGE SOURCE INVERTERS FOR CONNECTED TO THE THREE-PHASE GRID OF ELECTRICITY

กำจัต ใจตรง¹ ปิยะนัฐ ใจตรง²¹ สาขาวิชาเทคโนโลยีไฟฟ้าฯ คณะวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม² สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธนบุรีKumjat Jaitrong¹ Piyanut Jaitrong²¹ Electrical and Electronics Technology Faculty of Engineering and Technology Siam Technology College²Electrical Engineering Faculty of Engineering Thonburi University

E-mail: nat.jai.007@gmail.com

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ในการประยุกต์ใช้การลดการแกว่งแบบแอกทีฟของอินเวอร์เตอร์แบบแหล่งจ่ายแรงดันที่มีตัวกรองแบบแอลซีแอลเพื่อเชื่อมต่อกับกริดสามเฟสแบบสมดุลของการไฟฟ้า โดยใช้กลยุทธ์การลดการแกว่งแบบแอกทีฟสำหรับตัวกรองแบบแอลซีแอลเพื่อลดฮาร์มอนิกของกระแสเอาต์พุตที่จะเชื่อมต่อกับกริดสามเฟสแบบสมดุลของการไฟฟ้า ผลการจำลองการทำงานพบว่าอินเวอร์เตอร์แบบแหล่งจ่ายแรงดันที่มีตัวกรองแบบแอลซีแอลและใช้การลดการแกว่งแบบแอกทีฟเชื่อมต่อกับกริดสามเฟสแบบสมดุลของการไฟฟ้าที่แรงดันไฟฟ้า 380 V ความถี่ 50 Hz โดยจ่ายกำลังไฟฟ้าเข้าไปในระบบได้ 30 kW ค่าความผิดเพี้ยนเชิงฮาร์มอนิกของกระแสและแรงดันจะมีค่าลดลงโดยมีผลต่าง 25.76% และ 3.30% ตามลำดับ ส่งผลให้ค่ากระแสฮาร์มอนิกอยู่ภายใต้ข้อกำหนดของมาตรฐาน IEC 1000-3-2 ทุกประการ

คำสำคัญ: การลดการแกว่งแบบแอกทีฟ, อินเวอร์เตอร์แบบแหล่งจ่ายแรงดัน, กริดสามเฟสแบบสมดุลของการไฟฟ้า

Abstract

The objective of this research is to apply the active damping of LCL-filtered voltage source inverters for the balanced three-phase connected grid. By using the active damping strategy for the LCL-filter to reduce the harmonics of the output current that is connected to the balanced three-phase grid of electricity. The simulation results found that the LCL-filter with the active oscillation reduction connected to voltage source inverter with balanced three-phase grid of Electricity at the voltage of 380 V at a frequency of 50 Hz with 30 kW of power input into the system. The current and voltage harmonic distortion would be reduced to 25.76% and 3.30% differences respectively. Affecting the harmonic current was under IEC1000-3-2 all requirements.

Keywords: active damping, voltage source inverter, the balanced three-phase grid of electricity

บทนำ

ตัวกรองแบบแอลซีแอลถูกใช้อย่างกว้างขวางกับการเชื่อมต่อกับกริด ซึ่งอินเวอร์เตอร์แบบแหล่งจ่ายแรงดันไฟฟ้าที่ใช้ตัวกรองแบบแอลซีแอลจะสามารถลดริบเบิลของกระแสได้ดีกว่าการใช้ตัวกรองแบบแอลเพียงอย่างเดียว (M. Liserre, F. Blaabjerg and S. Hansen, 2005 : 1281-1291) อย่างไรก็ตามการใช้ตัวกรองแบบแอลซีแอลจะทำให้การควบคุมอินเวอร์เตอร์ซับซ้อนและไวต่อฮาร์มอนิก (E. Twining and D. G. Holmes, 2003: 888-895) การกำจัดฮาร์มอนิกที่เกิดขึ้นนี้ไม่สามารถละเลยได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีโหลดไม่เชิงเส้นและโหลดอเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อมต่อกับกริด นอกจากนี้หาก

แรงดันไฟฟ้าของกริดนั้นบิดเบี้ยวอาจทำให้อินเวอร์เตอร์สร้างกระแสฮาร์มอนิกขึ้นมา ซึ่งจำเป็นต้องใช้ตัวควบคุมเรโซแนนซ์เพื่อเลือกค่าชดเชยฮาร์มอนิก (Wang Xiongfei, Blaabjerg Frede and Loh Poh Chiang, 2012: 1407-1417) ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่ต้องควบคุมอินเวอร์เตอร์ให้เชื่อมต่อกับกริดและลดผลกระทบของฮาร์มอนิกที่เข้ามาบริเวณโดยใช้วิธีการลดการแกว่งแบบอาร์ซีเอเสมือน ซึ่งวิธีการลดความผิดเพี้ยนเชิงฮาร์มอนิกของกระแสและแรงดันด้วยการใช้ตัวกรองฮาร์มอนิกความถี่สูงอาร์ซีเอแบบแอคทีฟขนานกับตัวกรองแบบซีของตัวกรองแบบแอคทีฟแบบพาสซีฟ (Wang Xiongfei, Blaabjerg Frede and Loh Poh Chiang, 2015: 4726-4737) และวิธีการลดการแกว่งแบบอาร์แอลซีเอเสมือนเป็นวิธีลดความผิดเพี้ยนเชิงฮาร์มอนิกของกระแสและแรงดันด้วยการใช้ตัวกรองฮาร์มอนิกความถี่สูงอาร์แอลซีเอแบบแอคทีฟแทนการใช้ตัวกรองด้านเข้าอาร์แอลซีเอแบบพาสซีฟ มีผลทำให้ตัวประกอบกำลังไฟฟ้าใกล้เคียงหนึ่งและทำให้ประสิทธิภาพของวงจรสูงขึ้น (Vladimir Blasko and Vikram Kaura, 1997: 542-550)

งานวิจัยนี้นำเสนอการลดการแกว่งแบบแอคทีฟของอินเวอร์เตอร์แบบแหล่งจ่ายแรงดันที่มีตัวกรองแบบแอคทีฟแอลเพื่อเชื่อมต่อกับกริดสามเฟสแบบสมดุลของการไฟฟ้า โดยใช้กลยุทธ์การลดการแกว่งแบบแอคทีฟสำหรับตัวกรองแบบแอคทีฟแอลเพื่อลดฮาร์มอนิกของกระแสเอาต์พุตที่จะเชื่อมต่อกับกริดสามเฟสแบบสมดุลของการไฟฟ้า โดยที่กระแสฮาร์มอนิกที่เกิดขึ้นเป็นไปตามข้อกำหนดของมาตรฐาน IEC 1000-3-2 ทุกประการ

การดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้จะสามารถแสดงระบบในภาพรวมได้ดังแสดงในรูปที่ 1 ซึ่งการทำงานของอินเวอร์เตอร์แบบแหล่งจ่ายแรงดันไฟฟ้าที่ใช้ตัวกรองแบบแอคทีฟแอลเพื่อเชื่อมต่อกับกริดสามเฟสแบบสมดุลของการไฟฟ้า มีดังต่อไปนี้ เมื่อ e เป็นแรงดันไฟฟ้าต่อเฟสที่กริดสามเฟสแบบสมดุลของการไฟฟ้า i_s เป็นกระแสไฟฟ้าที่จ่ายให้กริดสามเฟสแบบสมดุลของการไฟฟ้า และ P_{ac} เป็นกำลังไฟฟ้าที่จ่ายให้กับกริดสามเฟสแบบสมดุลของการไฟฟ้า วงจรอินเวอร์เตอร์สามเฟสที่ควบคุมแบบพีดีบีลิวเอ็มจะสวิตช์ให้กระแสไฟฟ้าที่จ่ายให้กริดสามเฟสแบบสมดุลของการไฟฟ้ามีเฟสตามแรงดันไฟฟ้าที่กริดสามเฟสแบบสมดุลของการไฟฟ้า ในขณะเดียวกันจะมีการควบคุมให้กำลังไฟฟ้าที่จ่ายให้กับกริดสามเฟสแบบสมดุลของการไฟฟ้ามีค่าคงที่โดยเปรียบเทียบกำลังไฟฟ้าที่จ่ายให้กับกริดสามเฟสแบบสมดุลของการไฟฟ้ากับค่ากำลังไฟฟ้าที่กำหนด ค่าความแตกต่างจะถูกควบคุมด้วยตัวควบคุมแบบพีไอ เพื่อให้ได้เป็นค่ากระแสไฟฟ้าที่ใช้ในการคงค่ากำลังไฟฟ้าที่จ่ายให้กับกริดสามเฟสแบบสมดุลของการไฟฟ้า เมื่อกระแสไฟฟ้าง่ายดังกล่าวคูณกับเฟสของแรงดันที่ได้จากเฟสล็อกคลุ๊ปจะได้กระแสไฟฟ้าที่กำหนด ซึ่งค่าความแตกต่างระหว่างกระแสไฟฟ้าที่กำหนดกับกระแสไฟฟ้าเอาต์พุตของอินเวอร์เตอร์ร่วมกับผลคูณของกระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่านตัวกรองแบบตัวเก็บประจุกับค่าตัวลดการแกว่งแบบแอคทีฟจะถูกควบคุมด้วยตัวควบคุมแบบพีไอ เพื่อสร้างพีดีบีลิวเอ็มไปควบคุมการทำงานของวงจรอินเวอร์เตอร์สามเฟส เพื่อให้กระแสไฟฟ้าที่จ่ายให้กริดสามเฟสแบบสมดุลของการไฟฟ้าติดตามกระแสที่กำหนด ซึ่งจะทำให้กระแสไฟฟ้าที่จ่ายให้กริดสามเฟสแบบสมดุลของการไฟฟ้ามีค่ามูฟเฟสตรงกันกับแรงดันไฟฟ้าที่กริดสามเฟสแบบสมดุลของการไฟฟ้า

ความผิดเพี้ยนเชิงฮาร์มอนิกของกระแสและแรงดันมีผลต่อค่าตัวประกอบกำลังไฟฟ้าของอินเวอร์เตอร์แบบแหล่งจ่ายแรงดันไฟฟ้าที่ใช้ตัวกรองแบบแอคทีฟแอลเพื่อเชื่อมต่อกับกริดสามเฟสแบบสมดุลของการไฟฟ้า ดังแสดงในสมการที่ 1

$$PF = \frac{V_1 I_1 \cos \theta_1 + \sum_{h=2}^n V_h I_h \cos \theta_h}{\sqrt{V_1^2 + \sum_{h=2}^n V_h^2} \times \sqrt{I_1^2 + \sum_{h=2}^n I_h^2}} \quad (1)$$

โดยที่ V_1 แทน แรงดันอาร์เอ็มเอสอินพุตของแหล่งจ่ายที่ความถี่หลักมูลหรือลำดับฮาร์มอนิกที่ 1 (V)

V_h แทน แรงดันอาร์เอ็มเอสอินพุตของแหล่งจ่ายที่ความถี่ลำดับฮาร์มอนิก h ใดๆ (V)

I_1 แทน กระแสอาร์เอ็มเอสอินพุตของแหล่งจ่ายที่ความถี่หลักมูลหรือลำดับฮาร์มอนิกที่ 1 (A)

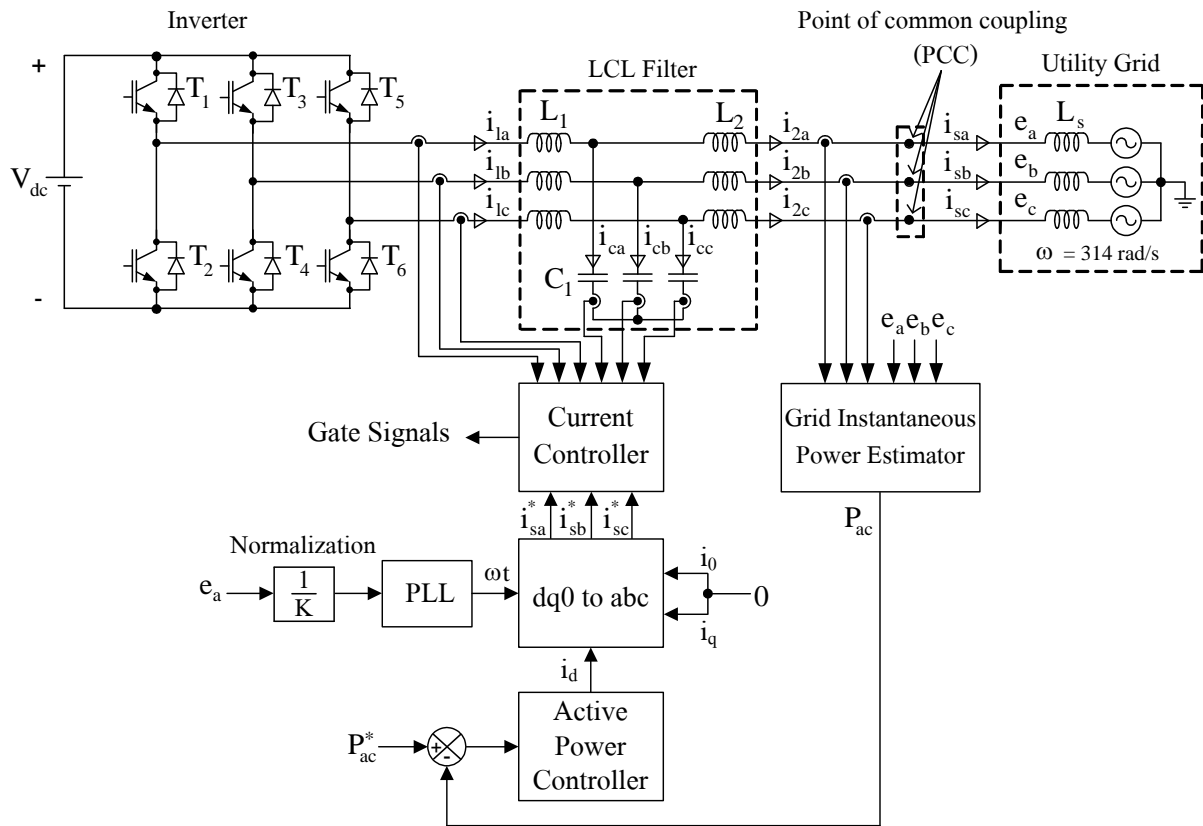
I_h แทน กระแสอาร์เอ็มเอสอินพุตของแหล่งจ่ายที่ความถี่ลำดับฮาร์มอนิก h ใดๆ (A)

θ_1 แทน มุมต่างเฟสระหว่างกระแสกับแรงดันที่ความถี่หลักมูลหรือลำดับฮาร์มอนิกที่ 1 (องศา)

θ_h แทน มุมต่างเฟสระหว่างกระแสกับแรงดันที่ความถี่ลำดับฮาร์มอนิก h ใดๆ (องศา)

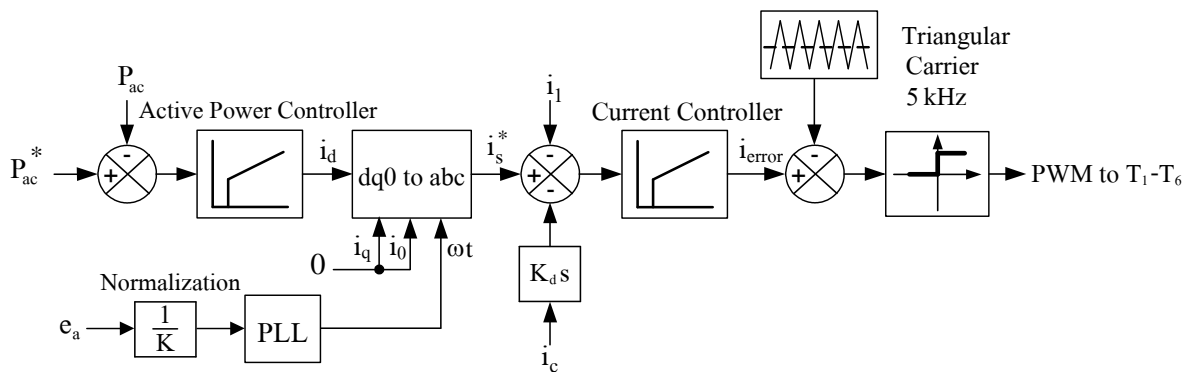
h แทน ลำดับฮาร์มอนิกใดๆ

n แทน จำนวนลำดับฮาร์มอนิกใดๆ

ภาพที่ 1 อินเวอร์เตอร์แบบแหล่งจ่ายแรงดันที่ใช้ตัวกรองแบบแอลซีแอลเชื่อมต่อกับกริดสามเฟสแบบสมดุลของการไฟฟ้า

2.1 การวิเคราะห์ระบบควบคุม

ภาพที่ 2 บล็อกไดอะแกรมการทำงานของอินเวอร์เตอร์แบบแหล่งจ่ายแรงดัน

จากภาพที่ 2 วงจรอินเวอร์เตอร์แบบแหล่งจ่ายแรงดัน สามารถแบ่งตามการควบคุมได้ดังนี้

2.1.1 ตัวควบคุมระดับกำลังไฟฟ้า

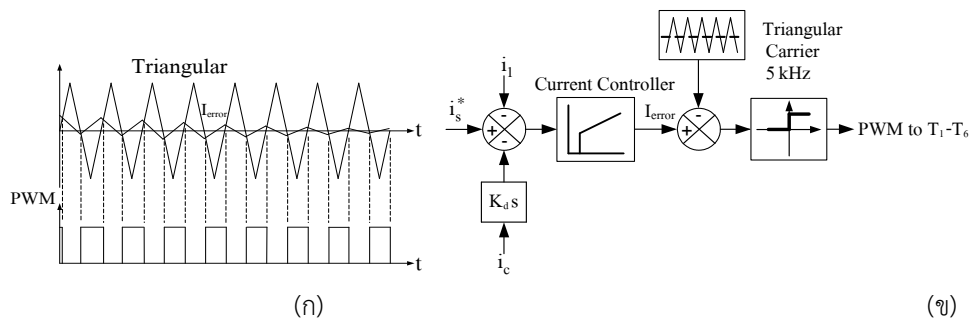
การทำงานของวงจรมินเวอร์เตอร์แบบแหล่งจ่ายแรงดัน จำเป็นต้องควบคุมค่ากำลังไฟฟ้าที่จ่ายให้กับกริดสามเฟสแบบสมดุลของการไฟฟ้าให้มีค่าคงที่ตามค่ากำลังไฟฟ้าที่กำหนด โดยใช้ตัวควบคุมแบบพีไอเข้ามาควบคุมความแตกต่างระหว่างค่ากำลังไฟฟ้าที่กำหนดกับค่ากำลังไฟฟ้าที่จ่ายให้กับกริดสามเฟสแบบสมดุลของการไฟฟ้า ดังนั้นสามารถเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$I_d(s) = (K_{pp} + \frac{K_{ip}}{s})(P_{ac}^*(s) - P_{ac}(s)) \tag{2}$$

เมื่อ P_{ac}^* และ P_{ac} คือค่ากำลังไฟฟ้าที่กำหนดและค่ากำลังไฟฟ้าที่จ่ายให้กับกริดสามเฟสแบบสมดุลของการไฟฟ้าตามลำดับ โดยที่ K_{pp} และ K_{ip} คืออัตราขยายเทอมสัดส่วนและอัตราขยายเทอมอินทิกรัลของตัวควบคุมกำลังไฟฟ้าตามลำดับ

2.1.2 ตัวควบคุมกระแสไฟฟ้าแบบเปรียบเทียบรูปสามเหลี่ยม

ในการควบคุมกระแสไฟฟ้าจะนำเอาสัญญาณเอาต์พุตของตัวควบคุมกระแส (I_{error}) จากการควบคุมแบบพีโอของความแตกต่างระหว่างกระแสไฟฟ้าที่กำหนดกับกระแสไฟฟ้าเอาต์พุตของอินเวอร์เตอร์ร่วมกับสัญญาณเอาต์พุตของตัวควบคุมการแกว่งแบบแอกทีฟไปมอดูเลตกับสัญญาณรูปคลื่นสามเหลี่ยมความถี่สูง สัญญาณพีดับลิเวียมที่เกิดขึ้นจากการเปรียบเทียบจุดตัดของสัญญาณทั้งสอง ซึ่งจะเป็นตัวกำหนดการทำงานของวงจรรีเลย์อินเวอร์เตอร์แบบแหล่งจ่ายแรงดัน ดังแสดงในภาพที่ 3 (ก)

ภาพที่ 3 (ก) หลักการทำงานของตัวควบคุมกระแสไฟฟ้าแบบเปรียบเทียบรูปสามเหลี่ยม
(ข) บล็อกไดอะแกรมการทำงานของตัวควบคุมกระแสไฟฟ้าแบบเปรียบเทียบรูปสามเหลี่ยม

จากภาพที่ 3 (ข) สามารถเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

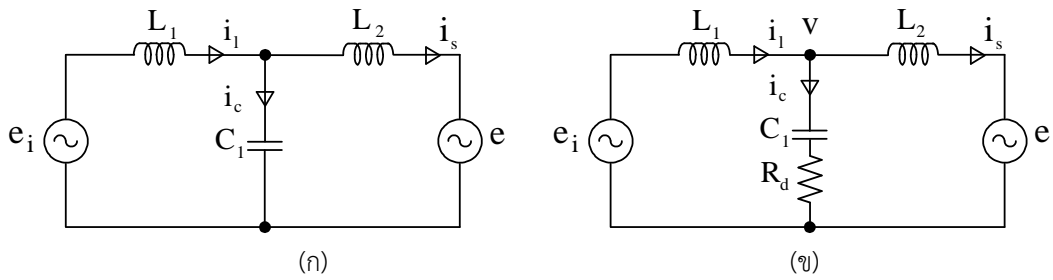
$$I_{error}(s) = (K_{pi} + \frac{K_{ii}}{s})(i_s^*(s) - i_1(s) - K_d s i_c(s)) \tag{3}$$

เมื่อ i_s^* , i_1 และ i_c คือค่ากระแสไฟฟ้าที่กำหนด ค่ากระแสไฟฟ้าเอาต์พุตของอินเวอร์เตอร์ และค่ากระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่านตัวกรองแบบตัวเก็บประจุตามลำดับ โดยที่ K_{pi} และ K_{ii} คืออัตราขยายเทอมสัดส่วนและอัตราขยายเทอมอินทิกรัลของตัวควบคุมกระแสตามลำดับ และ K_d คืออัตราขยายเทอมดิฟเฟอเรนเชียลของตัวควบคุมการแกว่งแบบแอกทีฟ

ส่วนการกำเนิดสัญญาณพีดับลิเวียม ได้จากการเปรียบเทียบระหว่างสัญญาณจากการควบคุมแบบพีโอกับสัญญาณสามเหลี่ยมที่ความถี่ 5 kHz ทำให้ได้สัญญาณพัลส์ความถี่ 5 kHz เพื่อขับสวิตช์ของวงจรรีเลย์อินเวอร์เตอร์แบบแหล่งจ่ายแรงดัน

2.1.3 การวิเคราะห์ตัวกรองแอลซีแอลแบบพาสซีฟและการลดการแกว่งแบบแอกทีฟ

ตัวควบคุมการแกว่งแบบแอกทีฟเป็นแนวคิดของตัวต้านทานเสมือนดังที่แสดงใน (P.A. Dahono, 2002:1630-1635) การวิเคราะห์ตัวกรองแบบแอลซีแอลและการลดการแกว่งแบบแอกทีฟเพื่อหาความสัมพันธ์ในการลดกระแสฮาร์มอนิกที่ความถี่รีโซแนนท์ โดยในการควบคุมจะสร้างตัวควบคุมการแกว่งแบบแอกทีฟขึ้นมา ซึ่งสามารถพิจารณาจากวงจรมอดูเลตเฟสเดียวดังแสดงในรูปที่ 4(ก) โดยที่ e คือ แหล่งจ่ายแรงดันไฟฟ้าของการไฟฟ้า e_r คือ แหล่งจ่ายแรงดันไฟฟ้าของอินเวอร์เตอร์แบบแหล่งจ่ายแรงดัน และ L_1, L_2, C_1 คือ ตัวกรองแบบแอลซีแอล ส่วนการวิเคราะห์ตัวควบคุมการแกว่งแบบแอกทีฟจะต้องวิเคราะห์วงจรในรูปที่ 4(ข) เป็นแนวคิดของตัวควบคุมการแกว่งแบบพาสซีฟ (L. A. Serpa, J. W. Kolar, S. Ponnaluri and P. M. Barbosa, 2005: 565-571) โดยการวิเคราะห์สามารถเริ่มต้นจากการหาความสัมพันธ์ของตัวควบคุมการแกว่งแบบพาสซีฟกับแบบแอกทีฟ

ภาพที่ 4 วงจรสมมูลแบบเฟสเดียวของอินเวอร์เตอร์แบบแหล่งจ่ายแรงดันที่ใช้ตัวกรองแบบแอลซีแอลเชื่อมต่อกับกริดสามเฟสแบบสมดุลของการไฟฟ้า (ก) ไม่มีตัวลดการแกว่งแบบพาสซีฟ (ข) มีตัวลดการแกว่งแบบพาสซีฟ

ภาพที่ 4(ข) สามารถเขียนสมการความสัมพันธ์ของกระแสไฟฟ้าที่จ่ายให้กับกริดสามเฟสแบบสมดุลของการไฟฟ้า (i_s) โดยใช้หลักการวิเคราะห์ของสมการโนด (Node equation) จะได้

$$\frac{V-e}{sL_2} + \frac{V-e_i}{sL_1} + \frac{V}{R_d + \frac{1}{sC_1}} = 0 \tag{4}$$

แก้สมการที่ 4 เพื่อหาค่า V จะได้

$$V = \frac{L_2 C_1 R_d s + L_2}{L_1 L_2 C_1 s^2 + C_1 R_d (L_1 + L_2) s + (L_1 + L_2)} e_i + \frac{L_1 C_1 R_d s + L_1}{L_1 L_2 C_1 s^2 + C_1 R_d (L_1 + L_2) s + (L_1 + L_2)} e \tag{5}$$

จากวงจรรูปที่ 4(ข) สามารถหาค่า i_s ได้ในสมการที่ 6

$$i_s = \frac{V-e}{sL_2} \tag{6}$$

แทนค่า V ลงไปในสมการที่ 6 เพื่อหา i_s ในสมการที่ 7 จะได้

$$i_s = \frac{C_f R_f s + 1}{L_1 L_f C_f s^3 + C_f R_f (L_1 + L_f) s^2 + (L_1 + L_f) s} e_i + \frac{L_1 C_f s^2 + C_f R_f s + 1}{L_1 L_f C_f s^3 + C_f R_f (L_1 + L_f) s^2 + (L_1 + L_f) s} e \tag{7}$$

แทนค่า e_i = K(K_{pi} + $\frac{K_{ii}}{s}$)(i_s*(s)-i₁(s)-K_dsi_c(s)) ในสมการที่ 7 จะได้

$$i_s = \frac{A i_s^* - B e}{C s^4 + D s^3 + E s^2 + F s + K_{ii} K} \tag{8}$$

เมื่อ

$$A = C_1 R_d K K_{pi} s^2 + (C_1 R_d K + K K_{pi}) s + K K_{ii}$$

$$B = L_1 C_1 s^3 + C_1 R_d s^2 + s$$

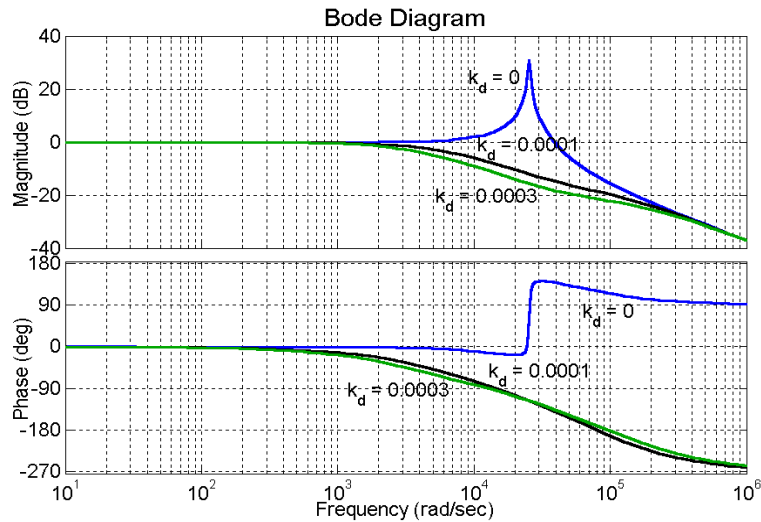
$$C = L_1 L_2 C_1$$

$$D = C_1 R_d L_1 + C_1 R_d L_2 + K_{pi} K_d K C_1 R_d$$

$$E = L_1 + L_2 + K_{pi} K_d K + C_1 R_d K K_{pi} + C_1 R_d K K_d K_{ii}$$

$$F = C_1 R_d K_{ii} K + K_{pi} K + K_d K_{ii} K$$

สมการของระบบตามสมการที่ 8 การปรับตัวควบคุมการแกว่งแบบแอกทีฟเพื่อลดความผิดเพี้ยนเชิงฮาร์มอนิกของกระแสที่จะเชื่อมต่อกับกริดสามเฟสแบบสมดุลของการไฟฟ้า สามารถทำได้โดยการปรับค่า k_d แทนการเพิ่มค่า R_d โดยเมื่อปรับค่า k_d เพิ่มขึ้นมีผลให้อัตราขยายของกระแสอินพุตที่ความถี่สูงลดลง ส่งผลทำให้ความผิดเพี้ยนเชิงฮาร์มอนิกของกระแสลดลงด้วย ดังแสดงในภาพที่ 5

ภาพที่ 5 ผลตอบสนองทางความถี่ของทรานสเฟอร์ฟังก์ชันของกระแสอินพุตดังสมการที่ 8 เมื่อ k_d เปลี่ยน

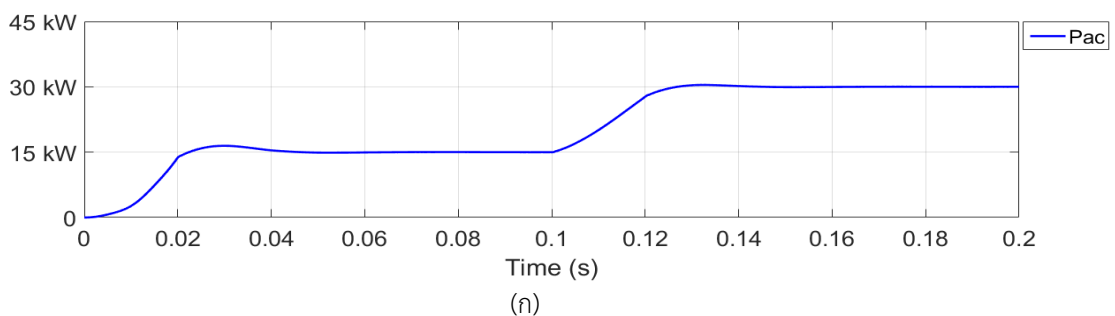
ผลการวิจัย

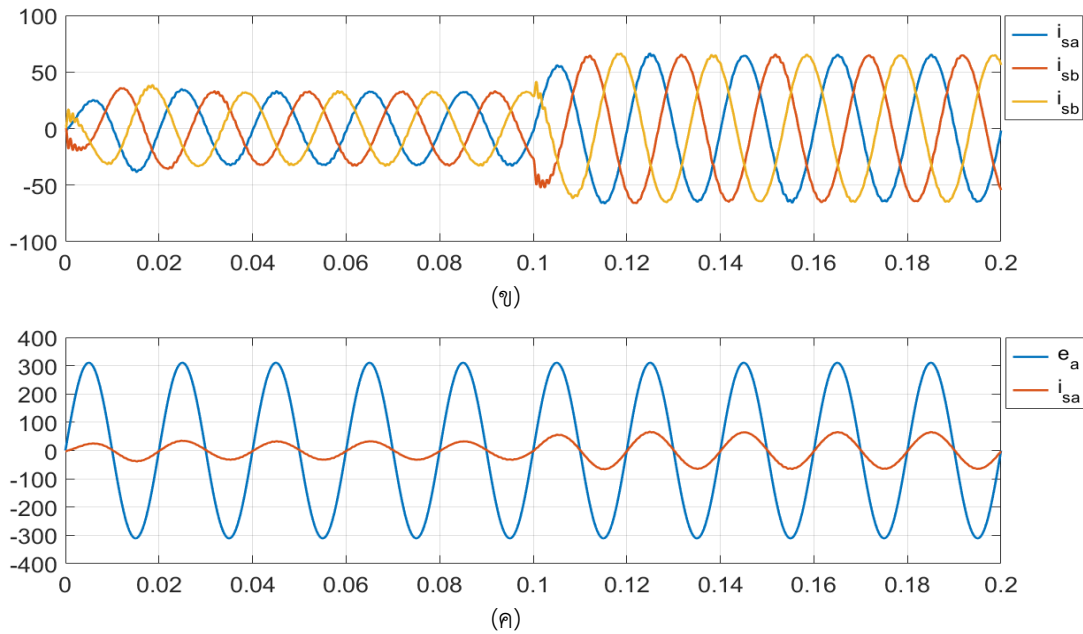
เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของแนวคิดที่ได้นำเสนอจะจำลองการทำงานของวงจรที่มีโครงสร้างดังในรูปที่ 1 ด้วยโปรแกรม Matlab/Simulink โดยค่าพารามิเตอร์ของวงจรที่ใช้ในการจำลองการทำงาน ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าพารามิเตอร์ที่ใช้ในวงจรอินเวอร์เตอร์แบบแหล่งจ่ายแรงดันและตัวกรองแบบแอลซีแอล

ตัวแปร	ค่าที่ใช้	ตัวแปร	ค่าที่ใช้
พิกัดกำลังไฟฟ้าเอาต์พุต	30 kW	ความถี่ในการสวิตช์ (f_s)	5 kHz
แรงดันไฟฟ้า	220 V _{L-N}	อัตราขยายเทอมอนุพันธ์ของตัวควบคุมการแกว่งแบบแอกทีฟ (K_d)	0.0003
แรงดันไฟฟ้ากระแสตรง	900 V _{dc}	อัตราขยายเทอมสัดส่วนของตัวควบคุมกำลังไฟฟ้า (K_{pp})	25
ตัวเหนี่ยวนำด้านอินเวอร์เตอร์ (L_1)	2 mH	อัตราขยายเทอมอินทิกรัลของตัวควบคุมกำลังไฟฟ้า (K_{ip})	5000
ตัวเหนี่ยวนำด้านกริดการไฟฟ้า (L_2)	2 mH	อัตราขยายเทอมสัดส่วนของตัวควบคุมกระแส (K_{pi})	1
ตัวกรองแบบตัวเก็บประจุ (C_1)	10 μ F	อัตราขยายเทอมอินทิกรัลของตัวควบคุมกระแส (K_{ii})	5

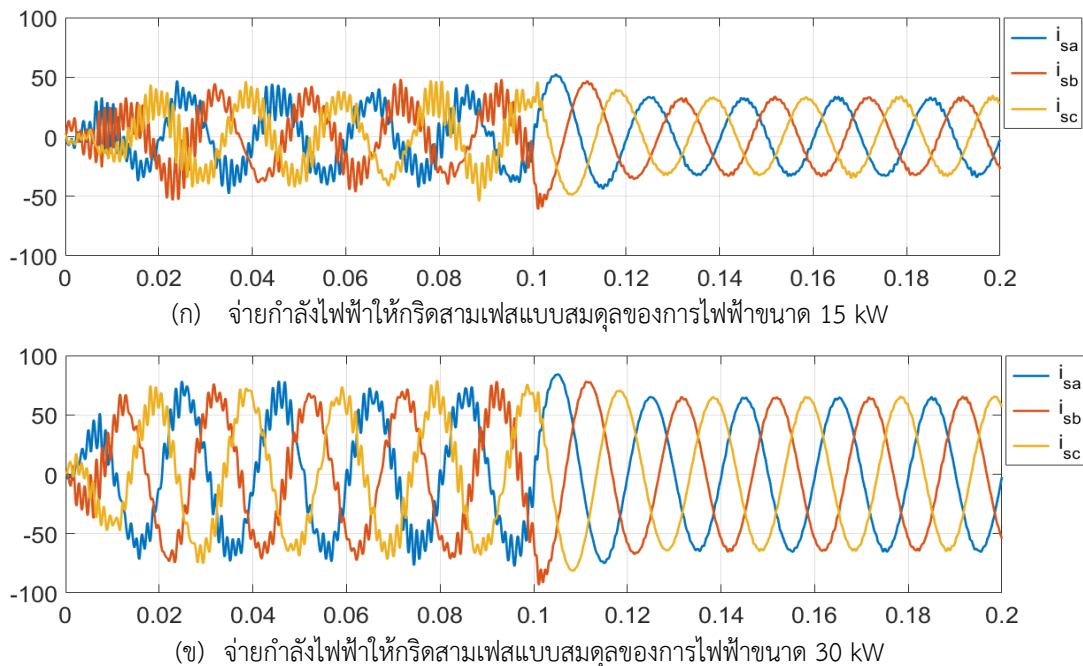
ผลการจำลองการทำงานดังแสดงในรูปที่ 6 และ 7 ส่วนรูปที่ 8 และ 9 เป็นผลที่ได้จากการทดลองเพื่อเปรียบเทียบกัน

ภาพที่ 6 (ก) กำลังไฟฟ้าที่จ่ายให้กริดสามเฟสแบบสมดุลของการไฟฟ้า
 (ข) กระแสไฟฟ้าสามเฟสที่จ่ายให้กริดสามเฟสแบบสมดุลของการไฟฟ้า
 (ค) กระแสที่จ่ายให้กริดสามเฟสกับแรงดันเฟสที่กริดสามเฟสแบบสมดุลของการไฟฟ้า

จากภาพที่ 6(ก) เป็นผลตอบสนองของกำลังไฟฟ้าที่จ่ายให้กริดสามเฟสแบบสมดุลของการไฟฟ้า เมื่อจ่ายกำลังไฟฟ้าเพิ่มขึ้นอย่างฉับพลันจาก 15 kW เป็น 30 kW ที่เวลา 0.1 s กระแสไฟฟ้าสามเฟสที่จ่ายให้กริดสามเฟสแบบสมดุลของการไฟฟ้าเพิ่มขึ้นด้วยดังแสดงในรูปที่ 6(ข) และกระแสที่จ่ายให้กริดสามเฟสอินเฟสกับแรงดันเฟสที่กริดสามเฟสแบบสมดุลของการไฟฟ้างดแสดงในภาพที่ 6(ค)

ภาพที่ 7 กระแสไฟฟ้าสามเฟสที่จ่ายให้กริดสามเฟสแบบสมดุลของการไฟฟ้าเมื่อใช้ตัวควบคุมการแกว่งแบบแอกทีฟ (K_d) ที่เวลา 0.1 s

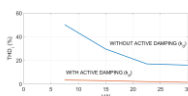
จากภาพที่ 7 เมื่อใช้ตัวควบคุมการแกว่งแบบแอกทีฟที่เวลา 0.1 s จะเห็นว่ากระแสไฟฟ้าสามเฟสที่จ่ายให้กริดสามเฟสแบบสมดุลของการไฟฟ้ามีความผิดเพี้ยนเชิงฮาร์มอนิกลดลง จากการจำลองการทำงานเมื่อนำไปวิเคราะห์ผลการทดสอบวงจรอินเวอร์เตอร์แบบแหล่งจ่ายแรงดันที่ใช้ตัวกรองแบบแอลซีแอลเชื่อมต่อกับกริดสามเฟสแบบสมดุลของการไฟฟ้ากรณีที่ไม่ใช้ตัวควบคุมการแกว่งแบบแอกทีฟที่แสดงผลที่ได้ในตารางที่ 2 ส่วนผลการทดสอบวงจรอินเวอร์เตอร์แบบแหล่งจ่ายแรงดันที่ใช้ตัวกรองแบบแอลซีแอลเชื่อมต่อกับกริดสามเฟสแบบสมดุลของการไฟฟ้ากรณีที่ใช้ตัวควบคุมการแกว่งแบบแอกทีฟ ดังแสดงผลที่ได้ในตารางที่ 3

ตารางที่ 2 ข้อมูลที่ได้จากการทดสอบวงจรอินเวอร์เตอร์แบบแหล่งจ่ายแรงดันที่ใช้ตัวกรองแบบแอลซีแอลเชื่อมต่อกับกริดสามเฟสแบบสมดุลของการไฟฟ้าที่ไม่ใช้ตัวควบคุมการแกว่งแบบแอกทีฟ

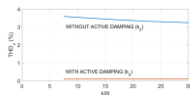
กำลังไฟฟ้าจ่ายให้กริดสามเฟสแบบสมดุลของการไฟฟ้า (kW)	I_s (A)	THD _i (%)	V _s (V)	THD _v (%)	P.F
7.5	11.57	50.12	220	3.59	0.73
15.0	23.44	29.50	220	3.44	0.75
22.5	35.64	16.98	220	3.32	0.77
30.0	46.94	15.92	220	3.24	0.77

ตารางที่ 3 ข้อมูลที่ได้จากการทดสอบวงจรอินเวอร์เตอร์แบบแหล่งจ่ายแรงดันที่ใช้ตัวกรองแบบแอลซีแอลเชื่อมต่อกับกริดสามเฟสแบบสมดุลของการไฟฟ้าที่ใช้ตัวควบคุมการแกว่งแบบแอกทีฟ

กำลังไฟฟ้าจ่ายให้กริดสามเฟสแบบสมดุลของการไฟฟ้า (kW)	I_s (A)	THD _i (%)	V _{S(L-N)} (V)	THD _v (%)	P.F
7.5	11.46	3.33	220	0.1	1.00
15.0	22.74	2.74	220	0.1	1.00
22.5	31.35	1.98	220	0.1	1.00
30.0	45.63	1.41	220	0.1	1.00

(ก)

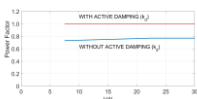

(ข)

ภาพที่ 8 เปรียบเทียบผลของตัวควบคุมการแกว่งแบบแอกทีฟที่โหลดต่างๆ กัน

(ก) ผลต่อค่าความผิดเพี้ยนเชิงฮาร์มอนิกของกระแส (ข) ผลต่อค่าความผิดเพี้ยนเชิงฮาร์มอนิกของแรงดัน

จากผลการจำลองการทำงานในตารางที่ 2 และตารางที่ 3 เมื่อนำไปพล็อตกราฟเพื่อเปรียบเทียบผลของตัวควบคุมการแกว่งแบบแอกทีฟที่โหลดต่างๆ กัน พบว่าเมื่อไม่ใช้ตัวควบคุมการแกว่งแบบแอกทีฟจะมีค่าโดยเฉลี่ยเท่ากับ 28.13% และ 3.40% ตามลำดับ หลังจากที่มีการใช้ตัวควบคุมการแกว่งแบบแอกทีฟจะมีค่าโดยเฉลี่ยเท่ากับ 2.37% และ 0.1% ตามลำดับ ซึ่งผลที่ได้แสดงให้เห็นว่าตัวควบคุมการแกว่งแบบแอกทีฟ ทำให้ค่าความผิดเพี้ยนเชิงฮาร์มอนิกของกระแสและแรงดันลดลง ดังแสดงในรูปที่ 8 สำหรับค่าตัวประกอบกำลังของวงจรอินเวอร์เตอร์แบบแหล่งจ่ายแรงดันที่ใช้ตัวกรองแบบแอลซีแอลเชื่อมต่อกับกริดสามเฟสแบบสมดุลของการไฟฟ้าที่ไม่ใช้ตัวควบคุมการแกว่งแบบแอกทีฟมีค่าโดยเฉลี่ยเท่ากับ 0.76 หลังจากที่มีการใช้ตัวควบคุมการแกว่งแบบแอกทีฟจะมีค่าโดยเฉลี่ยเท่ากับ 1.0 ซึ่งผลที่ได้แสดงให้เห็นว่าตัวควบคุมการแกว่งแบบแอกทีฟทำให้ค่าตัวประกอบกำลังสูงขึ้น ดังแสดงในรูปที่ 9

ภาพที่ 9 เปรียบเทียบผลของตัวควบคุมการแกว่งแบบแอกทีฟที่มีต่อตัวประกอบกำลังไฟฟ้าที่โหลดต่างๆ กัน

ตารางที่ 4 ข้อมูลค่าอัตราส่วนระหว่างกระแสฮาร์มอนิกที่ลำดับใดๆ ต่อกระแสอินพุตที่ความถี่หลักมูลของวงจรอินเวอร์เตอร์แบบแหล่งจ่ายแรงดันที่ใช้ตัวกรองแบบแอลซีแอลเชื่อมต่อกับกริดสามเฟสแบบสมดุลของการไฟฟ้ากรณีที่ไม่ใช้ตัวควบคุมการแกว่งแบบแอกทีฟและกรณีใช้ตัวควบคุมการแกว่งแบบแอกทีฟ

มาตรฐาน IEC1000-3-2		ไม่ใช้ตัวควบคุมการแกว่งแบบแอกทีฟ				ใช้ตัวควบคุมการแกว่งแบบแอกทีฟ			
ฮาร์มอนิกลำดับที่	IEC1000-3-2 Class A	โหลด				โหลด			
		7.5 kW	15 kW	22.5 kW	30 kW	7.5 kW	15 kW	22.5 kW	30 kW
1	100	100	100	100	100	100	100	100	100
3	2.300	1.27	3.68	0.79	1.67	0.14	0.45	0.30	0.03
5	1.140	0.76	3.14	2.45	1.29	0.09	0.31	0.16	0.34
7	0.770	1.30	3.09	3.94	0.75	0.30	0.04	0.27	0.21
9	0.400	1.17	4.08	1.83	1.16	0.19	0.17	0.05	0.15
11	0.330	2.02	5.43	0.74	2.17	0.28	0.16	0.22	0.25
13	0.210	0.42	5.67	3.07	3.88	0.19	0.19	0.17	0.07
15	0.150	2.56	5.94	5.73	2.84	0.13	0.06	0.08	0.15
17	0.130	2.98	14.21	5.85	3.35	0.12	0.12	0.12	0.04
19	0.120	4.69	6.73	2.50	0.56	0.12	0.12	0.12	0.10

จากผลการจำลองการทำงานในตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า วงจรอินเวอร์เตอร์แบบแหล่งจ่ายแรงดันที่ใช้ตัวกรองแบบแอลซีแอลเชื่อมต่อกับกริดสามเฟสแบบสมดุลของการไฟฟ้ากรณีที่ไม่ใช้ตัวควบคุมการแกว่งแบบแอกทีฟ มีค่าอัตราส่วนระหว่างกระแสฮาร์มอนิกที่ลำดับใดๆ ต่อกระแสอินพุตที่ความถี่หลักมูลไม่เป็นไปตามข้อกำหนดของมาตรฐาน IEC 1000-3-2 เนื่องจากมีบางฮาร์มอนิกลำดับที่ไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ส่วนวงจรอินเวอร์เตอร์แบบแหล่งจ่ายแรงดันที่ใช้ตัวกรองแบบแอลซีแอลเชื่อมต่อกับกริดสามเฟสแบบสมดุลของการไฟฟ้ากรณีที่ใช้ตัวควบคุมการแกว่งแบบแอกทีฟ มีค่าอัตราส่วนระหว่างกระแสฮาร์มอนิกที่ลำดับใดๆ ต่อกระแสอินพุตที่ความถี่หลักมูลเป็นไปตามข้อกำหนดของมาตรฐาน IEC 1000-3-2 ทุกประการ

อภิปรายผล

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ในการประยุกต์ใช้การลดการแกว่งแบบแอกทีฟของอินเวอร์เตอร์แบบแหล่งจ่ายแรงดันที่มีตัวกรองแบบแอลซีแอลเพื่อเชื่อมต่อกับกริดสามเฟสแบบสมดุลของการไฟฟ้า โดยใช้กลยุทธ์การลดการแกว่งแบบแอกทีฟสำหรับตัวกรองแบบแอลซีแอลเพื่อลดฮาร์มอนิกของกระแสเอาต์พุตที่จะเชื่อมต่อกับกริดสามเฟสแบบสมดุลของการไฟฟ้า ผลการจำลองการทำงานแสดงให้เห็นว่าค่าความผิดเพี้ยนเชิงฮาร์มอนิกของกระแสและแรงดันของวงจรอินเวอร์เตอร์แบบแหล่งจ่ายแรงดันที่ใช้ตัวกรองแบบแอลซีแอลเชื่อมต่อกับกริดสามเฟสแบบสมดุลของการไฟฟ้าที่ไม่ใช้ตัวควบคุมการแกว่งแบบแอกทีฟจะมีค่าโดยเฉลี่ยเท่ากับ 28.13% และ 3.40% ตามลำดับ หลังจากที่มีการใช้ตัวควบคุมการแกว่งแบบแอกทีฟจะมีค่าโดยเฉลี่ยเท่ากับ 2.37% และ 0.1% ตามลำดับ ซึ่งเมื่อนำเปรียบเทียบกับพบว่าค่าความผิดเพี้ยนเชิงฮาร์มอนิกของกระแสและแรงดันจะมีค่าลดลงโดยมีผลต่าง 25.76% และ 3.30% ตามลำดับ สำหรับตัวประกอบกำลังของวงจรอินเวอร์เตอร์แบบแหล่งจ่ายแรงดันที่ใช้ตัวกรองแบบแอลซีแอลเชื่อมต่อกับกริดสามเฟสแบบสมดุลของการไฟฟ้าที่ไม่ใช้ตัวควบคุมการแกว่งแบบแอกทีฟ มีค่าโดยเฉลี่ยเท่ากับ 0.76 หลังจากที่มีการใช้ตัวควบคุมการแกว่งแบบแอกทีฟจะมีค่าโดยเฉลี่ยเท่ากับ 1.0 ซึ่งเมื่อนำเปรียบเทียบกับพบว่า ค่าตัวประกอบกำลังหลังจากที่มีการใช้ตัวควบคุมการแกว่งแบบแอกทีฟจะมีค่าสูงขึ้น 0.24 และกระแสฮาร์มอนิกได้เป็นไปตามข้อกำหนดของมาตรฐาน IEC 1000-3-2 ทุกประการ

เอกสารอ้างอิง

- [1] E. Twining and D. G. Holmes. (2003). Grid current regulation of a three-phase voltage source inverter with an LCL input filter. *IEEE Trans. Power Electron.*, vol. 18, no. 3:888-895.
- [2] L. A. Serpa, J. W. Kolar, S. Ponnaluri and P. M. Barbosa. (2005). A modified direct power control strategy allowing the connection of three-phase inverter to the grid through LCL filters. *Fortieth IAS Annual Meeting. Conference Record of the 2005 Industry Applications Conference.* Vol. 1:565-571
- [3] M. Liserre, F. Blaabjerg, and S. Hansen. (2005). Design and control of an LCL filter-based three-phase active rectifiers. *IEEE Trans. Ind. Appl.*, vol.41, no. 5:1281-1291
- [4] P.A. Dahono. (2002). A control method to damp oscillation in the input LC-filter. in *Proceedings Power Electronics Specialist Conference.* vol. 4:1630-1635
- [5] Vladimir Blasko and Vikram Kaura. (1997). A Novel Control to Actively Damp Resonance in the Input LC Filter of Three-phase Voltage Source Converter. *IEEE Transactions on Industry Applications.* vol. 33. no. 2:542-550
- [6] Wang Xiongfei, Blaabjerg Frede and Loh Poh Chiang. (2012). Synthesis of variable harmonic impedance in inverter-interfaced distributed generation unit for harmonic damping throughout a distribution network. *IEEE Trans. Ind. Appl.*, vol. 48, no. 4 :1407-1417
- [7] Wang Xiongfei, Blaabjerg Frede and Loh Poh Chiang. (2015). Virtual RC Damping of LCL-Filtered Voltage Source Converters with Extended Selective Harmonic Compensation. *IEEE Transactions on Power Electronics.* 30(9) :4726-4737